

Lokal fördelning av satsningar i samband med budgetpropositionen 2024

Västmanlands län

1. Generella tillskott till kommunsektorn

Förstärkning av de generella statsbidragen

Sverige ska vara ett land med en välfärd att lita på. Kommunsektorns ekonomiska situation förväntas vara utmanande de närmaste åren. Regeringen vill undvika att den kortsiktiga prisutvecklingen leder till neddragningar inom vård, skola och omsorg. För att stötta kommuner och regioner föreslår regeringen att de generella statsbidragen förstärks med 10 miljarder kronor.

Kommunernas och regionernas beräknade stöd är en uppskattning fördelat efter befolkningsstatistik per den 30/6 2023. De nedbrutna beloppen är därför indikativa.

Medel till befolkningsmässigt mindre kommuner

Medel befolkningsmässigt mindre kommuner fördelas 2022-2024 till de 70 kommuner som får störst bidrag per invånare från det kommunalekonomiska utjämningsystemet eller har färre än 9 000 invånare. De kommuner som fick medel 2022 och 2023 bedöms också få medel 2024. År 2024 beräknas 91 kommuner få medel.

Tabell 1. Generella tillskott till kommunsektorn 2024 - Västmanlands län

Satsning	Förstärkning av de generella statsbidragen		Medel till befolkningsmässigt mindre kommuner
	Medel – kommuner (mnkr)	Medel – region (mnkr)	Medel – kommuner (mnkr)
Kod	1A	1B	1C
Hela regionen	186,6	80,0	12,5
Västerås	105,8		-
Köping	17,3		-
Sala	15,2		-
Hallstahammar	11,1		-

Årboga	9,3		-
Fagersta	8,8		3,9
Surahammar	6,6		-
Kungsör	5,8		3,2
Norberg	3,7		2,8
Skinnskatteberg	2,9		2,6

2. Satsningar på skola och utbildning

Förstärkning av statsbidrag för bättre arbetsmiljö och arbetsvillkor för lärare i socioekonomiskt utsatta områden

Insatser för att göra lärarrollen mer attraktiv på de mest krävande skolorna är viktiga för att huvudmännen ska kunna rekrytera och behålla erfarna lärare. Det kan bl.a. handla om att stärka skolors trygghet och arbetsro. Genom att möjliggöra mer attraktiva arbetsförhållanden för lärare på skolor med särskilt svåra förutsättningar ges eleverna bättre möjligheter att nå målen för utbildningen. Regeringen föreslår därför att 165 miljoner kronor avsätts 2024 för bättre arbetsmiljö och arbetsvillkor för lärare i skolor med socioekonomiska utmaningar.

Kommunernas och regionernas stöd är ej beräknat eftersom statsbidraget endast betalas ut till skolhuvudmän med skolenheter som uppfyller villkoren för statsbidraget. Villkoren innebär att ett begränsat antal skolenheter får del av bidraget, vilket gör att tilldelningen per kommun kan variera mellan åren.

Läsa, skriva, räkna

Att elever har goda färdigheter att läsa, skriva och räkna är centralt för hur väl de lyckas med att nå utbildningens mål och sina fortsatta studier. Sverige är och ska fortsätta vara ett bildat land och för det krävs en läsande befolkning. Regeringen föreslår därför insatser för att stärka barns och elevers språk-, läs- och skrivutveckling samt matematiska färdigheter. Detta görs bl.a. genom en satsning på böcker till förskolor och skolor. Vidare föreslås en förstärkning och utvidgning av satsningar för den pedagogiska personalens kompetensutveckling. Regeringen föreslår att 179 miljoner kronor tilldelas satsningen 2024.

Kommunernas och regionernas stöd är ej beräknat eftersom utformningen av satsningen är under beredning.

Kunskapsbidraget

Förbättrade kunskapsresultat är en prioriterad fråga för regeringen. För att Sverige återigen ska upprätta en stark kunskapsskola behövs utökade insatser som stärker kunskapsutvecklingen inom förskoleklass, grundskola och fritidshem. För att tydliggöra att skolans fokus ska vara på stärkt kunskapsutveckling avser regeringen att byta namn på det s.k. likvärdighetsbidraget till kunskapsbidraget. Regeringen föreslår att kunskapsbidraget förstärks med 850 miljoner kronor 2024. Regeringen avser även se över hur bidraget fördelas för att säkerställa att medlen används på effektivast möjliga sätt.

Nedbrytningen baseras på tidigare års utfall och är därför indikativ.

Utbyggnad av regionalt yrkesvux

Det utmanande ekonomiska läget har ändrat förutsättningarna på arbetsmarknaden och det finns en ökad efterfrågan på yrkesutbildning för vuxna. Regeringen föreslår att 905 miljoner kronor tillförs för att förstärka den regionala yrkesinriktade utbildningen på gymnasial nivå inom kommunal vuxenutbildning (regionalt yrkesvux). Regeringen har sedan tidigare avsatt cirka 3,5 miljarder kronor för utbildningsplatser i regionalt yrkesvux för 2024. Det innebär att kommuner i samverkan kan ansöka om totalt cirka 4,4 miljarder kronor i statsbidrag för att anordna utbildningsplatser på regionalt yrkesvux.

Nedbrytningen baseras på tidigare års utfall och är därför indikativ.

Förlängning av bidrag till Kulturskolan

Regeringen förlänger satsningen på den kommunala kulturskolan, vilket innebär att kulturskolor runt om i landet fortsatt ges möjlighet att nå fler barn och unga i socioekonomiskt utsatta områden, utveckla sitt utbud, sina undervisningsformer och sitt elevunderlag. Kulturskolan sysselsätter i dag ett stort antal pedagoger och utgör en viktig arbetsmarknad, bl.a. för musiker. Medlen fördelas utifrån inkomna ansökningar.

Nedbrytningen baseras på tidigare års utfall och är därför indikativ.

Tabell 2. Satsningar på skola och utbildning 2024 - Västmanlands län

<i>Satsning</i>	Kunskapsbidraget	Utbyggnad av regionalt yresvux	Förlängning av bidrag till Kulturskolan
<i>Kommun</i>	Medel – kommuner (mnkr)	Medel – kommuner (mnkr)	Medel – kommuner (mnkr)
Kod	2A	2B	2C
Hela regionen	23,8	39,8	1,3
Västerås	10,6	I/U	0,0
Köping	3,0	I/U	0,3
Sala	2,2	I/U	0,2
Hallstahammar	1,7	I/U	0,2
Arboga	1,3	I/U	0,2
Fagersta	1,7	I/U	0,0
Surahammar	1,0	I/U	0,0
Kungsör	1,0	I/U	0,2
Norberg	0,8	I/U	0,1
Skinnskatteberg	0,5	I/U	0,2

3. Resurser för att stärka hälso- och sjukvården och socialtjänsten

Sektorsbidrag hälso- och sjukvård

Mot bakgrund av det ekonomiska läget och hälso- och sjukvårdens ökade ekonomiska behov föreslår regeringen att 3 miljarder kronor ges som ett stöd till regionerna 2024.

Regionernas beräknade stöd är en uppskattning fördelat efter bl.a. vårdbehov. De nedbrutna beloppen är indikativa.

Medel för uppdatering av cancerstrategin samt en ambitionshöjning för att kunna ta ett helhetsomtag om cancer och barncancervården

Regeringen ser behov av en förstärkning på cancerområdet. Regeringen föreslår ett tillskott om 500 miljoner kronor per år 2024–2026.

Regionernas beräknade stöd är en uppskattning fördelat efter befolkningsstorlek. De nedbrutna beloppen är därför indikativa.

Förstärkning av psykiatrisatsning

Regeringen förstärker pågående satsningar för att främja psykisk hälsa. För 2024 avsätter regeringen ca 2,2 miljarder kronor. Anslaget ökar därmed med 100 miljoner kronor 2024. Av dessa beräknas 50 miljoner kronor gå till regionerna. För 2025 respektive 2026 beräknas ca 2,2 miljarder kronor per år, vilket innebär att anslaget ökar med 1,6 miljarder kronor 2025 och 1,57 miljarder kronor 2026 jämfört med tidigare beräknade nivåer.

Regionernas beräknade stöd är en uppskattning fördelat efter befolkningsstorlek. De nedbrutna beloppen är därför indikativa.

Satsning på kvinnors hälsa och förlossningsvården

Regeringen ser behov av förstärkta satsningar på kvinnors hälsa och förlossningsvården. Regeringen föreslår en förstärkning av pågående satsning på kvinnors hälsa och förlossningsvården med 200 miljoner kronor 2024–2025.

Regionernas beräknade stöd är en uppskattning fördelat efter befolkningsstorlek. De nedbrutna beloppen är därför indikativa.

Ny socialtjänstlag – bemanningssatsning

Under 2024 ska förslag till en ny socialtjänstlag presenteras och arbetet påbörjas för omställningen till en långsiktigt hållbar, mer förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst. I samband med omställningen föreslår regeringen en särskild bemanningssatsning i socialtjänsten. För detta föreslår regeringen att 200 miljoner kronor tillförs kommunerna för 2024.

Kommunernas beräknade stöd är en uppskattning fördelat efter befolkningsstorlek. Utformningen av satsningen ännu är under beredning och beloppen är därför indikativa.

Tabell 3. Resurser för att stärka hälso- och sjukvården 2024 - Region Västmanland

<i>Satsning</i>	Region Västmanland 2024 (Mnkr)	Kod
Sektorsbidrag hälso- och sjukvård	81,0	3A
Medel för uppdatering av cancerstrategin samt en ambitionshöjning för att kunna ta ett	9,6	3B
Förstärkning av psykiatrisatsning	1,3	3C
Satsning på kvinnors hälsa och förlossningsvården	4,7	3D

Tabell 4. Resurser för att stärka socialtjänsten 2024 - Västmanlands län

<i>Satsning</i>	Ny socialtjänstlag – bemanningssatsning
<i>Kommun</i>	Medel – regioner (mnkr)
Kod	3E
Hela regionen	5,3
Västerås	3,0
Köping	0,5
Sala	0,4
Hallstahammar	0,3
Arboga	0,3
Fagersta	0,3
Surahammar	0,2
Kungsör	0,2
Norberg	0,1
Skinnskatteberg	0,1

4. Satsningar som stärker Sveriges civila försvar

Kommuner och regioners arbete med krisberedskap och civilt försvar

Det kraftigt försämrade säkerhetsläget och erfarenheter från Ukraina har tydliggjort behovet av ett starkt civilt försvar. Kommuner och regioner har en avgörande roll för att säkerställa att samhällets funktionalitet kan upprätthållas genom hela hotskalan. Regeringen föreslår därför att bidragen till kommunernas och regionernas arbete med krisberedskap och civilt försvar fortsätter och tillför därför 100 miljoner kronor årligen.

Medlen kommer att fördelas och betalas ut av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Kommunernas och regionernas beräknade stöd är en uppskattning fördelat efter bl.a. befolkningsstorlek. De nedbrutna beloppen är därför indikativa.

Tabell 5. Satsningar som stärker Sveriges civila försvar 2024 - Region Västmanland

<i>Satsning</i>	Region Västmanland 2024 (Mnkr)	Kod
Regioners arbete med krisberedskap och civilt försvar	0,3	4A

Tabell 6. Satsningar som stärker Sveriges civila försvar 2024 - Västmanlands län

<i>Satsning</i>	Kommuner arbete med krisberedskap och civilt försvar
<i>Kommun</i>	Medel – kommuner (mnkr)
Kod	4B
Hela regionen	2,3
Västerås	1,3
Köping	0,2
Sala	0,2
Hallstahammar	0,1
Arboga	0,1
Fagersta	0,1
Surahammar	0,1

Kungsör	0,1
Norberg	0,0
Skinnskatteberg	0,0

5. Översikt av större satsningar som huvudsakligen går till kommunsektorn i budgetpropositionen för 2024 (Hela riket)

Nedan följer en översikt av större satsningar som går till kommunsektorn i budgetpropositionen för 2024. Översikten ska inte ses som en fullständig förteckning utav samtliga satsningar som går till kommunsektorn, då det kan förekomma ytterligare satsningar som kommer kommuner och regioner till del, utan bör förstås som en övergripande sammanställning.

Kommunernas och regionernas beräknade andelar är en uppskattning och det faktiska utfallet kan komma att skilja sig från denna.

Satsning	UO	Andel kommuner	Andel regioner	Anslag 2024 mnkr
Statsbidrag till kommunerna för förtidsröstning i EP-valet	1	100%	0%	270
Kommuner och regioners arbete med krisberedskap och civilt försvar	6	87%	13%	100
Förlängning av äldreomsorgslyftet	9	100%	0%	1 250
Sektorsbidrag hälso- och sjukvård	9	0%	100%	3 000
Medel för uppdatering av cancerstrategin samt en ambitionshöjning för att kunna ta ett helhetsomtag om cancer och barncancervården	9	0%	100%	500
Förstärkning av professionssatsningen	9	0%	100%	478
Kvinnopaket	9	0%	100%	200
Ny socialtjänstlag - bemanningssatsning	9	100%	0%	200
Förstärkning av psykiatrisatsning	9	0%	50%	100
Förstärkning av statsbidrag för bättre arbetsmiljö och arbetsvillkor för lärare i socioekonomiskt utsatta områden	16	100%	0%	165
Läsa, skriva, räkna	16	100%	0%	179
Kunskapsbidraget	16	100%	0%	850
Utbyggnad av regionalt yrkesvux för att möta lågkonjunkturen	16	100%	0%	905
Bidrag till Kulturskolan	17	100%	0%	100
Ersättning till icke statliga flygplatser	22	100%	0%	142
Förstärkning av de generella statsbidragen	25	70%	30%	10 000